

Norsk Lovtidende.

Utgit efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 4

Utgit 27 januar.

1909

Forskrifter

19 janr.

for besigtelse av passagerdampskibe

i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed av 9 juni 1903 og 8 august 1908.

Fastsat ved kongelig resolution av 19 januar 1909.*)

I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Norske passagerdampskibe**) skal, selv om de er under registreringspligtig størrelse, være underkastet den ved lov om statskontrol med skibes sjødygtighed av 9 juni 1903 med tillægslov av 8 august 1908 anordnede kontrol.

§ 2. De dampskibe, som fører passagerer i indenriks eller europæisk fart eller mellem Europa og fremmede verdensdele***), skal underkastes fuldstændig besigtelse, forinden de første gang sættes i fart og senere i regelen 1 gang aarlig. Derhos skal fuldstændig eller delvis besigtelse finde sted, naar skibet har lidt havari, som kan medføre forandring i dets soliditet eller naar skrog, kjel- eller maskindele har været undergit reparation, som kan medføre saadan forandring.

Under særegne omstændigheter kan Sjøfartskontoret paa derom indgit andragende indrømme utsættelse med utførelse av den aarlige besigtelse indtil 1 maaned for passagerskibe i fart mellem Europa og fremmede verdensdele og i europæisk fart, indtil 2 maaneder i fart paa kysten og 3 maaneder i fart paa elver og indsjøer.

*) Indtat i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

**) Herunder er indbefattet ogsaa passagermotorfartøier, for hvilke Sjøfartskontorets foreløbige bestemmelser angaaende motorbaater med passagercertifikat av 25 april 1907 forblir gjældende indtil videre.

***) Fart i Middelhavet regnes som europæisk fart.

19 janr.

Saafermt vedkommende skib ved besigtelsen findes tjenlig til passagerfart, meddeles der skibet certifikat herom, udstedt av Sjøfartskontoret i den av Kongen bestemte form for et tidsrum av indtil 12 maaneder.

§ 3. For at faa den for utstedelse av passagercertifikat nødvendige besigtelse utført, maa skibets reder eller fører i betimelig tid indsende skriftlig begjæring paa et av Sjøfartskontoret fastsat skema (skema nr. 2) derom til vedkommende tilsynsmand. I begjæringen opgives, hvor besigtelsen ønskes utført, samt om skibet allerede har passagercertifikat og isaafald, naar dette utløper. Tilsynsmanden indsender uopholdelig begjæringen til Sjøfartskontoret, som anordner det fornødne for besigtelsens utførelse.

I de tilfælde, da særegne omstændigheter (f. eks. hensynet til doksætning) skulde gjøre det nødvendig, kan tilsynsmanden ved direkte henvendelse til vedkommende stedlige ingeniørbesigtelsesmand anordne besigtelsen utført uopholdelig. Melding herom maa i disse tilfælde straks indsendes til Sjøfartskontoret.

§ 4. Den tekniske del av besigtelsen, omfattende skrog og tilbehør (sjødygtighetslovens § 97, 1) og maskineri, kjeler og rørledninger (§ 97, 2) utføres av vedkommende av det offentlige ansatte eller opnævnte tekniske besigtelsesmand overensstemmende med de i nedenstaaende §§ 6—13 indeholdte nærmere forskrifter.

Efter fuldentt besigtelse indsendes til Sjøfartskontoret en rapport om besigtelsen efter et av Sjøfartskontoret derfor fastsat skema (skema nr. 4) tillikemed de tegninger, som i henhold til § 11 I og II og § 121 er levert besigtelsesmanden.

Rapporten skal ledsages av eller indeholde den tekniske besigtelsesmands erklæring om, hvorvidt skibet bør meddeles passagercertifikat samt i tilfælde for hvilket tidsrum og for hvilken fart.

For særegne vanskelige besigtelser kan Sjøfartskontoret opnævne indtil 3 besigtelsesmænd.

§ 5. Den sjøkyndige del av besigtelsen, omfattende baater og andre redningsredskaper, signalapparater, kompasser, anordninger mot ildsvaade, dæsanordninger og den øvrige utrustning (sjødygtighetslovens § 97, 3) utføres av vedkommende av det offentlige ansatte eller opnævnte sjøkyndige besigtelsesmand (tilsynsmand) overensstemmende med de specielle forskrifter. Desuten har han at foreta de nødvendige opmaalinger til fastsættelse av passagerantallet i henhold til sjødygtighetslovens § 98 og at utføre de besigtelser av passagerbekvemmeligheter m. m., hvorom der er utfærdiget bestemmelser i henhold til denne § og § 105 samt at undersøke, hvorvidt bemanningen kan ansees tilstrækkelig.

Efter utført undersøkelse utfærdiger tilsynsmanden en rap-

port om besigtelsen efter et af Sjøfartskontoret fastsat skema 19 janr. (skema nr. 5), hvilken rapport oversendes Sjøfartskontoret tillike med de i § 11, III nævnte tegninger.

Rapporten skal ledsages av eller indeholde den sjøkyndige besigtelsesmands erklæring om, hvorvidt skibet bør meddeles passagercertifikat samt — i tilfælde — for hvormange passagerer, for hvilket tidsrum og for hvilken fart.

II. Bygning og utstyr.

§ 6. Passagerdampskibe skal med hensyn til skrog med tilbehør, maskineri, kjeler og rørledninger tilfredsstille de i nedenstaaende §§ 7 og 8 givne forskrifter.

Hvor disse tier, befølges det Norske Veritas' regler for 1908.

Dog kan ogsaa de skibe meddeles passagercertifikat, som er bygget under specielt tilsyn av og efter de regler, der foreskrives av en av besigtelsesinstitutionerne:

Lloyds' Register of British and Foreign Shipping,

Bureau Veritas,

Germanischer Lloyd og

British Corporation for the Survey and Registry of Shipping.

Ved siden av vedkommende besigtelsesinstitutions regler maa det i disse tilfælde ved en fuldstændig besigtelse paasees, at fartøierne tilfredsstiller de i §§ 7 og 8 indeholdte skjærpende tillægfsforskrifter.

For passagerdampskibe, der kan drives op til en fart av 15 knob eller mer, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet, maa de i § 11 I II III nævnte indretnings- og bygningstegninger m. v. paa forhaand approberes av Sjøfartskontoret.

§ 7. Skrog og tilbehør.

1. Vandtætte skot.

Passagerdampskibe skal med hensyn til vandtætte skot mindst tilfredsstille det Norske Veritas' regler. Dog maa avstanden mellem skottene i intet tilfælde overstige 90 fot*).

Paa passagerdampskibe med en fart av 15 knob eller mer maa arrangementet med hensyn til vandtætte skot paa forhaand godkjendes av Sjøfartskontoret.

Kraner og sluseventiler, som anbringes paa skottene, skal være av god metalblanding. Alle skruer til sluseventiler og døre skal ha metalmuttere. Sluseventiler, kraner og dører skal kunne aapnes og lukkes fra et dæk over dyplastelinjen.

Bestemmelserne i dette punkt gjelder alene for skibe, som bygges eller indkjøpes fra utlandet efter disse forskrifters ikrafttræden. Tilsynet er imidlertid paa ældre fartøier berettiget til

*) Alle i disse forskrifter anførte fot og tommer er engelsk maal.

19 janr. at forlange de forbedringer, som efter omstændighetene findes nødvendige.

2. *Dobbelt bund og ballasttanker.*

I forbindelse med besigtelsesinstitutionernes regler om dobbelt bund og ballasttanker merkes, at peilerør og luftrør, som fører til saadanne tanker, maa være forsvarlig indkapslet. Under hvert peilerør anbringes en liten beskyttelsesplate enten fæstet i cementen eller klinket til platehuden. Skibe over 400 reg-ton brutto som bygges eller indkøpes fra utlandet efter disse forskrifters ikrafttræden, skal være forsynt med dobbelt bund, der mindst strækker sig under hele storrummet, d. v. s. fra kollissionsskottet til forreste maskinskot. Skibe, bestemt for fart mellem Europa og fremmede verdensdele, maa ha dobbelt bund fra kollisions- til hylseskottet.

3. *Dækshaandpumper.*

Av dækshaandpumper skal der mindst være anbragt 1 i hvert rum. Skibe med flat bund og med rum forsynt med dobbelt bund, der strækker sig over hele rummets længde, maa være utstyrt med 2 pumper i hvert rum eller saadanne anordninger, at der kan lenses fra begge sider av rummet. Agterpig, kjætingkasser og andre smaa rum er undtat fra denne sidste bestemmelse. 2 stykker downtonpumper, som begge kan pumpe fra hvert av skibets vandtæt avdelte rum, tillates ogsaa benyttet. Pumperne skal kunne haandteres fra et fast dæk over dyplastelinjen. Dersom de av hensyn til sugehøiden ikke kan anbringes paa øverste dæk, maa de anbringes saaledes, at de altid er let tilkommelige, helst i et særskilt avdelt rum.

(Om maskinpumper, se § 8, 2).

4. *Avløpsrør.*

Alle avløpsrør fra vasker, klosetter eller lignende, som utmunder nær ved eller under dypeste vandlinje, skal ha stormventil paa skibssiden og staa- eller jernrør av tilstrækkelig tykkelse til over vandlinjen. Det nederste rørbend, som forbindes til skibssiden, maa være forarbeidet av støpestaal eller metal og dens flens maa være omhyggelig tilpasset.

Avløpsrør skal være forsvarlig indkapslet og bør anbringes der, hvor de er mindst utsat for støt, helst ikke i kulbokser.

5. *Ventilation av lasterum og kulbokser.*

Skibe, som i utenriks fart fører kul eller andre gasholdige stoffe, maa være forsynt med mindst 2 ventilationsrør til hvert lasterum. Til rum, hvori der kan lastes mere end 1500 ton, bør der anbringes mindst 3 ventilationsrør. *)

*) 1 ton regnes lik 40 kubikfot.

Til lasterum paa indtil 200 ton d. w. bør rørene mindst 19 janr. være av 8 tommers diameter, til rum paa indtil 600 ton d. w. av 10 tommers diameter, fra 600 til 1000 ton d. w. 12 tommers diameter, fra 1000 til 1500 ton 15 tommers og for større rum indtil 18 tommers diameter.

Disse diametermaal kan reduceres, hvis man ønsker at anbringe flere rør end her anført.

Rørene bør være av jern eller staal, og i saa tilfælde bør rør av 8 tommers diameter være mindst $\frac{3}{16}$ tomme tykke, større rør av forholdsvis tykkere materiale. De maa være fæstet til dækket ved hjælp av en vinkelring, som er klinket til røret og forsvarelig boltet til dækket.

Minst 1 av rørene i hvert rum maa være forsynt med hætte, som kan forarbeides av tyndere materiale. Høiden til underkant av hættens aapning bør ikke være mindre end 5 fot over det dæk, hvortil ventilationsrørene er fæstet. Hvis de er placerte ved overbygning eller brodæk, bør høiden være 5 fot over saadan overbygning eller brodæk, og maa de i saa tilfælde være fæstet til disse paa en forsvarelig maate. Det andet eller andre rør kan være forsynet med skruelaag, og kan være lavere end hætterørene, dog ikke under $2\frac{1}{2}$ fot høie.

Rørene maa være placert ved motsatte ender av rummet eller saa langt fra hinanden som mulig. Hætterøret maa helst anbringes i rummets agterkant. Naar det kan ske uten at rørenes nytte i større grad forringes, bør de selvfølgelig placeres paa de mot sjøen mest beskyttede steder.

Ethvert ventilationsrør maa, naar nødvendig, kunne tættes forsvarelig.

Ogsaa kulbokser og reservekulbokser maa være tilstrækkelig ventilerte, medmindre fyldingslukerne er saaledes anbragt, at de er tjenlige og tilstrækkelige til ventilation.

6. Med hensyn til dækshus og overbygninger og deres befæstelse; rør, styreledning og styreapparater; anker, kjettinger og bratspil, trosser og kabler samt skibets forsyning med reservegods befølges de av det Norske Veritas foreskrevne regler*), med det tillæg, at alle nye ankere skal ha prøvecertifikat.

§ 8. Maskineri, kjeler og rørledninger.

1. Fødepumper.

Alle skibe i kystfart og utenriksfart, forsynt med maskin over 60 nom. hestekræfter, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet, skal ha mindst 2 fødepumper paa hovedmaskinen med sterke kobberrørledninger. Sikkerhetsventil anbringes paa pumpernes ventilhus, helst mellem suge- og stigeventilerne. Disse

*) Veritas' »Regler og Bestemmelser«, utgave 1908, avdeling for staalskibe, §§ 43, 44, 46 og 58 med tabeller samt tabel B 2.

19 janr. pumper kan ogsaa være dampumper drevne uafhængig af hovedmaskinen, naar de er forsynt med selvregulerende apparater for kontrol af deres hastighed.

Dersom der kun er anbragt 1 saadan pumpe, skal den almindelige donkey fødepumpe ogsaa være forsynt med selvregulerende kontrolapparat.

Likeledes skal der være en donkey fødepumpe med særskilte kraner, ventiler og ledninger.

Hvert af føderørene skal umiddelbart paa kjelen ha en selvlukkende fødeventil og mellem denne og kjelen skal der være anbragt en avstængningskran eller ventil. Denne bør forsynes med en avtappingskran i bunden til undersøgelse af tætheten.

Enhver af de nævnte pumper skal være istand til alene at føde samtlige kjeler.

2. *Lensepumper og ledninger.*

Dampskibe over 100 ton brutto i kystfart og utenriksfart skal mindst være forsynt med 2 maskinlensepumper og en donkeypumpe, fartøier med ballasttanker desuten med en ballastdonkeypumpe. Alle disse pumper skal ha kraner, ventiler og rørledninger, saa at de hver enkelt og alle paa en gang kan pumpe fra hvert enkelt rum, lasterum saavel som maskin- og kjelrum.

Saa vel maskinens lensepumper som donkeypumpens sugeløb skal desuten forsynes med en kran med kuplingsgjænger og med en tilhørende spiralslange forsynt med sil og med kuplingsmutter, der hurtig kan paaskrues kranen, saa at slangen i tilfælde kan benyttes som sugeledning i maskin- og kjelrum. Slangen skal være saa lang, at den kan suge fra begge rendestener i maskin- og kjelrum eller fra brønden og skal ha samme diameter som den almindelige lenseledning til maskinrummets slagsugerør.

Til ethvert lasterum skal der gaa 1 lenseledning til midten og om nødvendig 1 til styrbord og 1 til bakkbord, passende anbragt efter skibets bygning.

Cirkulationspumpen skal paa skibe i kystfart og utenriksfart ha et rør, saa at den kan ta cirkulationsvandet fra skibsbunden. Dette rør skal være forsynt med en sil og med selvlukkende ventil (non return valve) med en stængeskruer i laaget.

Til ballasttanker skal gaa særskilte ledninger fra ballastpumpens fordelingskasse. De maa være forsynt med hver sin selvlukkende sperreventil og maa være helt uafhængig af fartøiets lense-system forøvrig.

Lenseledninger bør være af kobber eller bly. De maa være i passende længder og saaledes arrangeret, at de med lethed kan tages fra hverandre til eftersyn og reparation. Alle rør skal være forsynt med avtappingskraner eller skruer, saaledes anbragt, at de kan aapnes eller utskrues med lethed, like-

ledes med tilstrækkelig store siler, saaledes konstruert, at de med lethed kan renses. Baade rør og siler maa være saaledes fæstet, at de altid beholder samme stilling. Lenserør til maskin- og kjelrum maa foruten sil i bunden ogsaa være forsynt med en let tilkommelig mudderkasse eller lignende indretning anbragt over platformen mellem sil og pumpe og med laag av en saadan konstruktion, at kassen hurtig og let kan aapnes og lukkes.

I maskinrummet eller hvor lensepumperne er opstillet, maa ventiler eller fordelingskasser til ledningerne være anbragt paa et let tilkommelig sted over dørkplaterne. Paa eller ved ventilrattene angives tydelig, hvorhen rørene leder.

Rørledninger gennem dype ballasttanker maa enten være fæstet til skottene med flenser eller gaa gennem en pakningsboks, der er fastskrudd paa skottene. Ogsaa disse rør bør helst være av kobber eller bly og maa være i passende længder.

Er de av galvanisert jern, maa de være sterke rør med flenser i sammenføiningerne (ingen bare gjænger), og hele ledningen maa mønjemales godt og vel vedlikeholdes.

Lense og fyldingsrør gennem alle skot maa være fastskrudd til skottene med flenser.

Er rørledningene saaledes anordnet, at vand fra sjøen eller kjelene kan trænge ind i skibet, dersom ved uagtsomhet en avsperringskran eller ventil er aapen, skal vedkommende rør være forsynt enten med 2 av hinanden uafhængige avsperringsindretninger eller med en saadan i forbindelse med selvluukkende ventil. Herfra undtages askekranen.

Alle fra maskinen utgaaende rør, som utmunder paa skibssiden nær eller under dypeste vandlinje, skal være forsynt med let tilgjengelige kraner eller ventiler anbragt umiddelbart paa skibssiden eller paa et til denne fastboltet sterkt mellemstykke av paalidelig metal.

Foranstaaende bestemmelser om maskin-lensepumper og ledninger er alene obligatoriske for skibe, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet. Paa ældre skibe, hvor lensearrangementet er utilfredsstillende, kan imidlertid tilsynet paaby de forbedringer, som maatte findes paakrævet.

3. *Kjelarmatur.*

Al kjelarmatur, som herefter anskaffes, skal være av bedste sort metal, solid forarbeidet og særlig omhyggelig tilpasset og opsat. Kraner, der anbringes direkte paa kjelen, bør være bokskraner.

Som almindelig regel gjælder, at der for ethvert rør, der fører ut fra kjelen, til sammes avstængning skal findes en direkte paa kjelen anbragt metalkran eller skrueventil.

Enhver dampkjel skal være forsynt med:

- a. Sikkerhetsventiler. Disses areal bestemmes efter følgende tabel:

19 janr.

Kjelens overtryk i lbs. pr. □ tomme.	Ventilareal i □ tommer pr. □ fot av ristflaten.	Kjelens overtryk i lbs. pr. □ tomme.	Ventilareal i □ tommer pr. □ fot av ristflaten.	Kjelens overtryk i lbs. pr. □ tomme.	Ventilareal i □ tommer pr. □ fot av ristflaten.	Kjelens overtryk i lbs. pr. □ tomme.	Ventilareal i □ tommer pr. □ fot av ristflaten.
41	0,669	81	0,890	121	0,275	161	0,213
42	0,657	82	0,386	122	0,273	162	0,211
43	0,646	83	0,382	123	0,271	163	0,210
44	0,635	84	0,378	124	0,269	164	0,209
45	0,625	85	0,375	125	0,267	165	0,208
46	0,614	86	0,371	126	0,265	166	0,207
47	0,604	87	0,367	127	0,264	167	0,206
48	0,595	88	0,364	128	0,262	168	0,204
49	0,585	89	0,360	129	0,260	169	0,203
50	0,576	90	0,357	130	0,258	170	0,202
51	0,568	91	0,353	131	0,256	171	0,201
52	0,559	92	0,350	132	0,255	172	0,200
53	0,551	93	0,347	133	0,253	173	0,199
54	0,543	94	0,344	134	0,251	174	0,198
55	0,535	95	0,340	135	0,250	175	0,197
56	0,528	96	0,337	136	0,248	176	0,196
57	0,520	97	0,334	137	0,246	177	0,195
58	0,513	98	0,331	138	0,245	178	0,194
59	0,506	99	0,328	139	0,243	179	0,193
60	0,500	100	0,326	140	0,241	180	0,192
61	0,493	101	0,323	141	0,240	181	0,191
62	0,487	102	0,320	142	0,238	182	0,190
63	0,480	103	0,317	143	0,237	183	0,189
64	0,474	104	0,315	144	0,235	184	0,188
65	0,468	105	0,312	145	0,234	185	0,187
66	0,462	106	0,309	146	0,232	186	0,186
67	0,457	107	0,307	147	0,231	187	0,185
68	0,451	108	0,304	148	0,230	188	0,184
69	0,446	109	0,302	149	0,228	189	0,183
70	0,441	110	0,300	150	0,227	190	0,182
71	0,436	111	0,297	151	0,225	191	0,181
72	0,431	112	0,295	152	0,224	192	0,181
73	0,426	113	0,292	153	0,223	193	0,180
74	0,421	114	0,290	154	0,221	194	0,179
75	0,416	115	0,288	155	0,220	195	0,178
76	0,412	116	0,286	156	0,219	196	0,177
77	0,407	117	0,284	157	0,218	197	0,176
78	0,403	118	0,281	158	0,216	198	0,176
79	0,398	119	0,279	159	0,215	199	0,175
80	0,394	120	0,277	160	0,214	200	0,174

Tabellens opgaver er et minimum, under hvilket der ikke i noget tilfælde tør gaaes, derimot vil det ofte vise sig nødvendig at gjøre større ventiler. — For at arealet efter tabellen skal være tilstrækkelig, maa der anvendes meget elastiske fjærer og ventilerne ha en god form for utslipning.

Ingen ventil skal være mindre end 2 tom. i diameter. Ristflaten maales fra inderkant av dødplaten til fronten av ildbryggen.

Sikkerhetsventilernes størrelse og konstruktion skal under alle omstændigheter være saadan, at de, naar maskinen stanses med fuld ild og fuldt damptryk samt med lukkede fyrdører og uhemmet træk i kjelen, skal kunne avlede den under saadanne omstændigheter udviklede damp, uten at damptrykket derunder kan stige mere end 10 pct. over det tillatte høieste arbeidstryk, idet ventilerne, saasnart det høieste arbeidstryk overskrides, løfter sig op av sig selv til utslipning av den udviklede damp.

Sikkerhetsventiler paa hovedkjeler skal kunne løftes fra fyrpladsen eller fra maskinrummet samt fra dæk.

Løfteapparatet maa ikke kunne øve noget nedtryk paa ventilerne, saa at disses belastning derved forøkes.

Sikkerhetsventilerne og deres indelukning skal være saaledes indrettet, at ventilernes belastning ikke av nogen uvedkommende skal kunne forøkes, mens damp er oppe; til betryggelse herfor skal adkomsten til ventilerne for belastning avlukkkes med to laas av forskjellig slags, hvis nøkler opbevares, den ene av maskinisten og den anden av fartøiets fører.

Enhver hovedkjel samt enhver anden kjel med over 10 □ fot ristflate skal ha mindst 2 sikkerhetsventiler.

Forøvrig henvises angaaende sikkerhetsventiler til det Norske Veritas' forskrifter.*)

b. En paa kjelen direkte uten rørforbindelse anbragt paaslipningsventil med sæte, ventil, spindel og løfteskruer av en sterk metalblanding til avstængning av dampledningen mellem kjel og maskine. Denne ventil, som paa meget smaa fartøier kan erstattes med en kran, skal kunne avstænges fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra øverste dæk efter saadan anordning som besigtelsesmanden finder tilfredsstillende.

Foruten denne ventil skal der paa skibe med indelukket maskinrum, som herefter bygges, undergaar hovedreparation paa maskineri eller kjel eller indkjøpes fra utlandet, anbringes hurtiglukkende ventiler saa nær kjelene som mulig til hurtig avstængning av dampforbindelsen mellem kjel og hovedmaskiner. Disse ventiler skal være av en av Sjøfartskontoret godkjendt konstruktion og enten være selv-lukkende eller kunne avstænges øieblikkelig fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk.

Forsaavidt kjelens paaslipningsventil er hurtiglukkende og kan stænges fra fyrpladsen, fra maskinrum og fra dæk,

*) Veritas' »Regler og Bestemmelser«, utgave 1908, avdeling for staalskibe, § 63.

19 janr. behøves der ingen særskilt hurtiglukkende ventil paa damp-røret.

Rør- og ventilarrangement skal være saaledes indrettet, at damp fra hovedkjelen ikke kan komme ind paa donkey-kjelen, saafremt den ikke er av samme styrke som hoved-kjelen.

- c. En eller efter omstændighetene flere glasvandstandsmaalere med metalindfatning samt metalkraner til deres avstængning fra kjelen og glasrørets gjennemblæsning. Den laveste fastsatte vandstand i kjelen (cfr. § 12 e) skal være angit ved en metalviser og et tydelig paa kjelen anbragt metal-merke, der skal være synlig, selv om kjelen forøvrig er beklædt. Saafremt vandstandsmaaleren ikke kan anbringes foran kjelens midtlinje paa en almindelig cylindrisk skibskjel, eller kjelen er over 12 fot i diameter eller indrettet for fyring fra begge ender (dobbeltended) eller er en vand-rørkjel, skal der anbringes mindst to glasvandstandsmaalere paa saadan maate som besigtelsesmanden finder betryggende.

Den laveste fastsatte vandstand skal ligge mindst 4, i kjeler med diameter under 6 fot mindst 3 tommer over den øverste av ilden eller forbrændingsgaserne berørte hete-plate, selv om fartøiet krænger 6°.

Vandstandsglassene skal være saaledes anbragt, at der er mindst 2 tommer vand over den øverste av ilden eller forbrændingsgaserne berørte heteplate, naar vandet begynder at vise sig over glassets nederste indfatning.

Fra ovenstaaende bestemmelser kan undtages saadanne dele av heteplatten, som paa grund av deres beliggenhet eller ringe utstrækning ikke er utsat for at bli glødende, selv med meget sterk fyring.

Foranstaaende bestemmelser om vandstandsglassenes anbringelse gjelder kun for skibe, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet. Tilsynet er imidlertid paa ældre skibe berettiget til at paaby de forandringer, som findes paakrævet.

Vandstandsmaalernes kraner, ventiler og forbindelsesrør skal være saaledes konstruert, at de let kan rømmes op for at fjerne kjelsten og anden urenhet, der maatte samle sig i dem. Vandstandsmaalerne skal anbringes saaledes, at den der passer vandstanden med lethed kan iagttå og betjene dem.

Vandstandsglas, som herefter anbringes, skal forsynes med hurtiglukkende, av Sjøfartskontoret godkjendte, avstængningsindretninger. Er vandstandsglas forbundet med kjelen ved ledningsrør, skal disse være mindst 1½ tomme i diameter.

Ledningsrørene forsynes med avstængningskraner, anbragt direkte paa kjelen.

- d. En eller efter omstændighetene flere sæt (3) metalprøvekraner passende anbragt, den underste mindst 3 tommer over den øverste av ilden eller forbrændingsgaserne berørte heteflate.
- e. En avblæsningskran (bundventil) anbragt direkte paa kjelen eller paa et kort og sterkt rør fra kjelen. Saavel ventil som rør skal være av en sterk metalblanding. Nøglen til kranen maa ikke kunne avtages, uten at kranen er lukket, hvorhos kranen skal være saaledes placert, at dens nøkkel, naar den er anbragt paa kranen, viser sig paa et iøinefaldende sted. Til skumning eller avblæsning fra toppen anbringes direkte paa kjelen en metalskummeventil.
- f. Mindst 1 og kjeler med fyring i begge ender med mindst 2 forsvarlige trykmaalere, som kan iagttages fra fyrpladsen. Hvor fyrpladsen ikke støter direkte op til maskinrummet, skal der ogsaa i dette findes en trykmaaler, som viser trykket i kjelerne.

Det høieste tillatte damptryk skal være avmerket paa maalerne ved en tydelig rød strek. Rørledningerne for trykmaalerne forsynes med vandsæk.

- g. En flens med $1\frac{9}{16}$ " (40 mm.) diameter og $\frac{3}{16}$ " (5 mm.) tyk til anbringelse av kontrolmanometer.
- h. Et merke, som angir det verksted, hvor kjelen er bygget, kjelens løpenummer samt byggeaar anbragt paa en solid og iøinefaldende maate.

4. Damp- og føderør.

Alle damp- og føderør maa være særlig solide og sterke. De bør forarbeides av bedste sort kobberør og gives store expansionsbøininger eller forsynes med expansionsbokser. Hoveddamprørene maa være saaledes anordnet, at større ansamling av vand ikke kan finde sted; de maa være forsynt med avtapningskran til bortledning av fortætningsvandet.

Forøvrig befølges med hensyn til disse rør det Norske Veritas' forskrifter*).

5. Overhetere.

Overhetere, som er utsat for ildens eller røkens umiddelbare paavirkning, og som kan avstænges fra kjelen, skal være forsynt med sikkerhetsventil og trykmaaler. Enhver overheter betragtes som »kjel«, hvad fordringer til styrke, konstruktion og prøve angaar.

*) Veritas' »Regler og Bestemmelser«, utgave 1908, avdeling for staalskibe, § 62 nr. 17, § 73 og s. 195.

19 janr.

6. *Forvarmere etc.*

Forvarmere, spædevandsapparater (evaporatorer) og lignende beholdere, hvor vand fordampes under tryk over atmosfæren, skal betragtes som »kjel«, hvad fordringer til styrke angaar. De skal være forsynet med sikkerhedsventil og trykmaaler.

Tilsvarende fordringer stilles til kjølemaskiner og lignende beholdere, der er utsat for indvendig tryk.

7. *Sundheds- og sikkerhedsanordninger i maskin- og kjelrum.*

Maskineri samt maskin- og kjelrum skal være saaledes anordnet, at de nødvendige hensyn til maskinfolkernes sundhet og sikkerhet er iagttaget. I denne henseende merkes særlig:

- a. At maskin- og kjelrum er saaledes indrettet, at maskinisten uten at gaa over dækket kan ha tilsyn med fyringen.
- b. Hoved- og hjælpemaskiner skal være let tilgjengelige for pasning og eftersyn og være forsynet med rækverk eller andre beskyttelsesmidler, hvor dette er paakrævet, til maskinpersonalets betryggelse, særlig under slingring. Paa bundrammen anbringes fotskjærmer. Om enhver passage bør der være rækverk paa begge sider, om dertil er anledning.

Likeledes skal der i utenskjærs fart langs skottene (maskinrummets vægge) findes rækverk eller lignende, som maskinpersonalet kan holde sig ved i sjøgang.

- c. Fremstaaende bevægelige dele, saasom kuplinger, boltehoder, muttere, kiler og lignende, skal hvor det er paakrævet, være dækket paa betryggende maate. Likesaa skal dampwinchers drivhjul etc., hvor det findes fornødent, være forsynet med skjærmer eller andre beskyttelsesmidler.
- d. Maskin-, donkey- og kjelrum maa ha rikelig lys. Særlig maa trykmaalere og vandstandsmaalere altid være klart belyst. Rummene maa være bedst mulig ventilert ved skylighets og ventilatorer i tilstrækkelig antal. Tunnelen skal ogsaa være ventilert med mindst én 4' ventilator.

Plateopbygningen over kjelene skal hvor mulig være forsynet med aapninger til bortledning av den varme luft, eller paa anden maate vel ventilert.

De nævnte aapninger skal være saa store som mulig; de skal være forsynet med ristverk, og de skal kunne lukkes paa betryggende maate.

- e. Alle skibe med maskine av 100 nom. hestekræfter og derover maa ha mindst 2 opganger fra maskin- og fyrrum, hvorav mindst den ene maa føre til øverste dæk. De maa gjøres saa bekvemme og let adkommelige som mulig. Paa skibe, som blot har en opgang fra maskinrummet, skal den om gjørlig være i maskinens agterkant.

Hoveddamprørene maa som regel ikke være ført umiddelbart over opgangene og skal, hvor de stedlige forhold hindrer en anden anbringelsesmaate, være omgitt av sterke beskyttelsesrør eller forsynt med skjærmer over opgangene.

f. De til askepøising benyttede taug eller kjettinger skal være av særlig solid beskaffenhet og forbindelsen med askepøisen saadan, at denne er absolut sikret mot at falde av, likesom betryggende bremse- eller stoppeanordning skal være indrettet.

g. Foranstaaende bestemmelser om sundhets- og sikkerhetsanordninger i maskin- og kjelrum er alene tvungne for fartøier, som herefter bygges eller indkjøpes fra utlandet.

Men hvis disse anordninger paa ældre skibe findes at være mangelfulde, skal Sjøfartskontoret efter vedkommende besigtelsesmands indberetning paaby de nødvendige forbedringer utført og fastsætte en frist herfor.

8. *Ekstraordinære sikkerhetsforanstaltninger.*

a. Før nogen gaar ind paa en kjel, som det er mulig at forbinde med en anden kjel indeholdende damp, skal betryggende sikkerhetsforanstaltninger være truffet for at hindre dampen fra at strømme ind i førstnævnte kjel.

b. Naar skibet fører kullast, maa der til belysning i tunnelen (akselgangen) kun benyttes sikkerhetslampe.

III. Om besigtelse.

§ 9. Naar besigtelse skal finde sted, paaligger det skibets eier eller hans stedfortræder efter besigtelsesmandens anvisning at dra omsorg for, at der skaffes adgang til de forskjellige dele, som skal besigtiges, at den nødvendige garnering etc. optages, maskindele adskilles, og laag avtages, at skibet doksættes for propelakselens, bundens og bundventilernes undersøkelse, samt at den for besigtelsen nødvendige rengjøren finder sted.

Til bistand ved sine undersøkelser, saasom til boring av plater m. m. paa mistænkelige steder, er besigtelsesmanden berettiget til at tilkalde en paalidelig arbeider. De hermed forbundne utgifter bestrides av rederiet.

Enhver feil eller mangel, skjult eller aabenbar, ved skibet eller dets tilbehør, som maatte være bekjent for føreren, styrmanden eller maskinisten, er disse paa forespørsel under besigtelsesforretningen forpligtet til at opgi.

§ 10. Ved besigtelsen skal det undersøkes, om vedkommende fartøi med hensyn til bygning og utstyr fyldestgjør de i §§ 6—8 givne forskrifter samt om fartøiets stabilitetsforhold ansees for at være tilfredsstillende. I tilfælde, der kan herske tvil herom, maa der til Sjøfartskontoret indsendes speciel rapport med de nødvendige opgaver for en stabilitetsberegning.

19 janr.

Ved første gangs besigtelse efter nybygning, ombygning eller indkjøb fra udlandet blir krævningsprøve at avholde paa ballastet skib og med en belastning paa øverste dæk mindst svarende til vegten av det største tillatte personantal. Dog kan stabiliteten i tilfælde ogsaa tillates konstateret paa anden maate, som Sjøfartskontoret maatte finde likesaa betryggende.

Sjøfartskontoret kan ogsaa gi nærmere regler om fremgangsmaaten ved disse stabilitetsundersøkelser og om de opgaver som blir at utfærdige derom. Forøvrig gaaes der ved besigtelsen frem efter de i nedenstaaende §§ 11 og 12 givne almindelige regler.

Ved de i lovens § 96 2den passus forskrevne besigtelser i reparationstilfælde behøver undersøkelsen ikke at utstrækkes til andre dele end dem, hvis soliditet kan være forandret.

Men ønskes der i saadanne tilfælde utstedt passagercertifikat gjældende for den almindelige termin 1 aar, maa selvfølgelig fuldstændig besigtelse foretages.

§ 11. Besigtelse av skrog og tilbehør.

Ved besigtelsen av skroget paa herefter byggede fartøier paaligger det føreren eller rederiet i betimelig tid forut at fremlevere til benyttelse for besigtelsesmændene*):

- I. et midtskibsrids («midshipsection») av fartøiet;
- II. et langskibsrids visende hvor vandtætte skot, sideporter, spygatter samt tverskot av jern i overbygningen er anbragt og
- III. en hovedarrangementstegning med nødvendige detaljtegninger visende, hvorledes samtlige lugarer for passagerer og besætning er anordnet og indredet, samt en dæksplan visende arrangementet paa det dæk, hvorefter det største tillatte passagerantal regnes, herunder ogsaa hvorledes baatene er anbragt.

Disse tegninger skal være utført i passende maalestok og skal være forsynt med en paategning underskrevet av bestyreren ved det verksted, ved hvilket fartøiet er bygget, samt saavidt mulig av den besigtelsesmand, der har ført tilsyn med bygningen og som med anførsel av fartøiets navn indeholder opplysning om:

- a. at fartøiet er bygget i overensstemmelse med tegningerne og de paa samme anførte maal;
- b. art og kvalitet av de materialer, som er anvendt til skrogets forskjellige dele, samt av hvem det for materialerne leverte sertifikat er utstedt, og
- c. hvorvidt fartøiet er bygget overensstemmende med en av

*) Midtskibsrids og langskibsrids til ingeniørbesigtelsesmanden og hovedarrangementstegning med detaljtegninger og dæksplan til tilsynsmanden.

de anerkjendte besigtelsesinstitutioners regler og isaafald 19 janr. hvilke regler.

Ved første gangs besigtelse efter nybygning og ombygning fremleveres de nævnte tegninger in duplo. Det ene sæt indsendes tillikemed besigtelsesrapporterne til Sjøfartskontoret, (jfr. §§ 4 og 5) hvor det blir beroende. Det andet sæt opbevares av skibets vedkommende til bruk ved fremtidige besigtelser. Forinden nybygning eller ombygning paabegyndes, kan de ovennævnte tegninger indsendes til Sjøfartskontoret til approbation. Fartøiets stabilitet kontrollerer tilsynet dog først ved besigtelsen, efterat skibet er færdigbygget.

1. Ved besigtelsen av skibets indre optages saameget av garneringer og aapnes saameget av paneling og anden beklædning, at besigtelsesmanden kan forvisse sig om forfatningen av spanter, bundstokker, langskibsforbindinger og den indvendige overflate av ytterplaterne med forbindinger. Kulbokserne tømmes og rengjøres, og vand og smuds fjernes fra bunden.

Er denne belagt med cement, asfalt eller lignende, og belægget findes fuldkommen vel fæstet til bunden, behøver det ikke at fjernes.

Garneringslemmerne paa begge sider av kjølsvinet aapnes ved enhver besigtelse til eftersyn av siler og bundens renhold, likesom bunden under maskin og kjeler gjøres tilgjengelig i fornøden utstrækning til saadant eftersyn.

2. Platetykkelsen og dimensioner av spanter, bjelker etc. undersøkes — om nødvendig ved boring.

3. Dæksbjelker, dækket med befæstelser, luker med tilbehør, dækshus og overbygninger og disses befæstelser undersøkes i fornøden utstrækning.

4. Vandtætte skot med dører og ventiler undersøkes. Herunder paasees ved enhver besigtelse, at alle dører og ventiler i skottene hurtig og fuldstændig kan lukkes.

Ved første besigtelse efter nyanskaffelse eller hovedreparation av skot skal der forelægges besigtelsesmanden bevis for, at skottenes vandtæthet er prøvet og befundet tilfredsstillende.

5. Dobbelt bund og ballasttanker undersøkes utvendig og indvendig. Herunder eftersees plater, spanter og cementering i bunden; likeledes at luftrør, peilerør og lenserør er i orden. Garneringen optages og bundtanker prøves med et vandtryk svarende til skibets lette vandlinje, og dyptanker (høitanker) samt pigtanker med et vandtryk svarende til dyplastelinjen, dog ikke under 8 fot over tanktoppen.

Ved de aarlige besigtelser vil det dog som regel være tilstrækkelig, at saadan vandtrykprøve gjentages hvert 3dje eller 4de aar efter besigtelsesmandens skøn. Men besigtelsesmanden kan, om han finder grund dertil, la foreta vandtrykprøve ved enhver besigtelse.

19 janr.

6. Styreapparater og styreledninger, bratspil (ankerspil) ankerkjettinger med anker, trosser og kabler samt reservegods eftersees, om av foreskreven beskaffenhet og i forsvarlig stand. Det prøves herunder, hvordan styreapparatet arbeider.

7. Under doksætning undersøkes den ytre bund, roret med tapper og løkker, aapninger i bunden til pumper, avløpsrør og klosetrør samt de forskjellige rørledningers forbindelse med skibssiden, se desuten § 12, 4.

Ved indsjøskeibe vil det som regel være tilstrækkelig, at den ytre bund undersøkes hvert 5te aar.

§ 12. Besigtelse av maskineri, kjeler og rørledninger.

1. Ved besigtelse av maskineri og kjeler paaligger det føreren eller rederiet at fremlevere til avbenyttelse for besigtelsesmanden et rids over fartøiets ledninger, saavel for fødnings- som for lensning og en fullstændig og i skala utført tegning av fartøiets dampkjel eller kjeler, utvisende saavel sammes konstruktion som ved tydelig paaskrevne maal kjelens og de til samme anvendte materials dimensioner.

Denne tegning skal være forsynt med en paategning, undertegnet av bestyreren av det verksted, ved hvilket kjelen er bygget, samt saavidt mulig av den besigtelsesmand, der har ført tilsyn med bygningen og som med anførsel av kjelens nummer og dampskibets navn skal indeholde opplysninger om:

- a. at kjelen er bygget i overensstemmelse med tegningen og de paa samme anførte maal;
- b. art og kvalitet av de materialer, der er anvendt i kjelens forskjellige dele, samt av hvem det for materialerne leverte certifikat er utstedt;
- c. hvordan hullerne for sammenklinkingen er utført;
- d. naar kjelen er bygget og innsatt i skibet;
- e. for hvilket damptrykk kjelen er bygget, og med hvilket vandtrykk den er prøvet ved verkstedet.

Naglehullernes dimensioner anføres enten i bestyrerens paategning eller paa tegningen selv.

Kjelens heteflate og ristflate anføres med sine beregninger paa tegningen.

Tegningen skal derhos være ledsaget av en beregning over kjelens arbeidstrykk, der er utført overensstemmende med en av de anerkjendte besigtelsesinstitutioners regler.

Paa tegningen anføres den laveste fastsatte vandstand, hvorefter vandstandsmaalerne er regulert. Skulde besigtelsesmanden finde andre tegninger (i maalestock) av detaljer ved maskiner eller kjeler nødvendig, maa saadanne tilveiebringes ogsaa forsynt med paategning av vedkommende verksteds bestyrer.

I alle tilfælde, hvor reparationer eller andre vigtigere arbejder er utført paa kjelen, skal derhos fremleveres bevidnelse fra vedkommende verksteds bestyrer om, hvor saadanne arbejder er utført, og hvori de har bestaaet. 19 janr.

Ved første gangs besigtelse efter nybygning og ombygning fremleveres de nævnte tegninger in duplo.

Det ene sæt indsendes tilikemed besigtelsesrapporten til Sjøfartskontoret, hvor det blir beroende. Det andet sæt opbevares av skibets vedkommende til bruk ved fremtidige besigelser.

Forinden nybygning eller ombygning paabegyndes kan tegningen indsendes til Sjøfartskontoret til approbation.

2. Hele maskinen aapnes og besigtes:

Cylindere med stempler, stænger og stempelfjærer, slider med stænger og bevægelser, akselledningen med lagere, krumtappinder med lagere, forbindelsesstænger med lagere, alle lagerbolter, kuplingsbolter m. v. samt kondensatoren undersøkes. Likeledes undersøkes maskinens befæstelse.

3. Det undersøkes, om alle pumper (luft-, cirkulations-, føde-, lense- og donkeypumper) er i forsvarlig og forskriftmæssig stand, likeledes om føde- og lenseledninger med fordelingskasser, siler og mudderkasser er anordnet paa foreskreven maate og i orden.

Pumperne bør aapnes til undersøkelse. De prøves derhos igang.

4. Propelakselen indtrækkes og undersøkes om tæret eller nedslidt. Hylseforingen undersøkes. Findes akselen væsentlig tæret, maales den, og dens styrke beregnes. Propellen og dens befæstelse og tilpasning paa akselen undersøkes nøie.

5. Hoveddamprøret og, om besigtelsesmanden finder det nødvendig, ogsaa føderørene undersøkes og prøves med samme vandtryk og samme tidsmellemlum som for kjelens prøvning foreskrevet.

Andre damprør maa ogsaa undersøkes, og om besigtelsesmanden finder det nødvendig, prøves med vandtryk paa samme maate, dog saaledes, at hvor damptrykket er reducert, betragtes arbeidstrykket i vedkommende rør som kjeltrykket.

6. Kjelene med damphætte og overhete undersøkes ved enhver besigtelse indvendig og utvendig. Finder besigtelsesmanden det nødvendig — om han f. eks. nærer nogen tvil om kjelens holdbarhet for det angivne arbeidstryk — undersøkes platetykkelsen ved boring, og de maal tages, som er nødvendige for ved beregning at kunne bestemme, hvilket arbeidstryk kjelen med sikkerhet kan gives.

Efterat saadan undersøkelse og i tilfælde beregning er foretat, prøves kjelene med vandtryk efter følgende regler:

a. Nye kjeler og kjeler, som har været underkastet hovedre-

19 janr. paration — saasom en eller flere fyrgange nye — en eller flere ildkasser nye, eller delvis nyt ytterskal — prøves med et vandtryk lik det dobbelte av arbeidstrykket.

b. ældre kjeler prøves med et vandtryk av mindst $1\frac{1}{2}$ gang av arbeidstrykket. Dette prøvetryk kan reduceres, hvis besigtelsesmanden anser det forsvarlig, og han har anledning til en grundig indre undersøkelse. Specielle oplysninger herom anføres i rapporten.

Hvis ikke besigtelsesmanden finder særlig grund til at la en kjel prøve med vandtryk, er det efter den første besigtelse tilstrækkelig, at vandtrykp prøve foretages, naar kjelen er 4 og 6 aar gammel. Ved mer end 6 aar gamle kjeler gjentages prøven aarlig med det under b. nævnte tryk.

Donkeykjeler besigtes og prøves paa samme maate som for hovedkjeler bestemt, og deres fødepumper og rørledninger eftersees.

Alle vandtrykprøver bør foretages med lunkent vand.

7. Sikkerhetsventiler, hurtiglukkende ventiler, vandstandsmaalere, trykmaalere og paaslipningsventiler undersøkes ved hver aarlig besigtelse om i forsvarlig og forskriftmæssig stand, likesaa den øvrige kjelarmatur i den utstrækning, besigtelsesmanden finder nødvendig. Sikkerhetsventilerne maa aapnes ved hver aarlig besigtelse og reguleres.

Sikkerhetsventiler og hurtiglukkende ventiler maa prøves ogsaa under damp.

Skibets trykmaalere skal sammenlignes saavel under vandtrykprøven, som under damp med kontrolmaaleren for anbringelse og kontrolering av merket for det høieste tillatte damptryk. Viser skibets trykmaalere sig derunder feilagtig, maa de straks rettes eller byttes med nye, hvis dertil er anledning. I motsatt fald blir feilen efter omstændighetene at anføre i besigtelsesdokumentet og maskindagboken, indtil den kan bli rettet.

8. Efterat kjelen er besigtet og i tilfælde prøvet med vandtryk, og efterat i saa fald sikkerhetsventilernes avstængning er borttat, og vandstanden i kjelen er bragt ned til sit nivaa, bringes dampen op til det fastsatte arbeidstryk, hvorefter maskinen sættes igang og holdes gaaende under ca. 2 timers fart med størst mulig kraftutvikling; herunder holdes det fulde arbeidstryk med fuldt aapne paaslipningsventiler og mindste ekspansion (størst fylding). Efter ca. 1 times gang, og med fuldt damptryk oppe, stoppes maskinen, og skal sikkerhetsventilerne derunder opfylde de i § 8, 4 fastsatte betingelser under de sammesteds omhandlede forhold.

Under denne prøvefart for damp lar besigtelsesmanden utføre saadanne manøvrer, som ansees tjenlige for øiemedet,

hvoriblandt hastig stopning og bakning av maskinen under fuld 19 janr. fart forover og omvendt.

§ 13. Naar kjelen første gang har undergaat den fastsatte besigtelse, og efter hovedreparation skal det benyttede prøvetryk og det for kjelen ved besigtelsen bestemte arbeidstryk indslaaes paa et tilgængelig og synlig sted paa selve kjelen eller anbringes paa en metalplate, der paaskrues denne. Finder senere nogen forandring i det tillatte arbeidstryk sted, skal det nye tryk indslaaes paa samme maate.

Foruten trykket skal stempelingen tillike angi, naar prøven er utført.

Stempelingen utføres som nedenstaaende eksempel viser:

N. S. K.
A. T. 180.
P. T. 360.
SJØF. Nr. 300.
1 — 5 — 07
O. S.

Hvilket læses: N. S. K. — Norsk statskontrol, A. T. — Arbeidstryk, P. T. — Prøvetryk, SJØF. — Navnet (om nødvendig forkortet) paa det mek. verksted, ved hvilket kjelen er bygget og nummer, 1 — 5 — 07 — 1ste mai 1907, O. S. — Forbokstaverne til ingeniørbesigtelsesmandens fornavn og efternavn.

§ 14. Naar passagercertifikatet er udstedt og opslaat ombord, skal det deri anførte passagerantal og kjelens arbeidstryk males med mindst 5 cm. høie bokstaver paa et for passagererne iøinefaldende sted.

§ 15. Sjøfartskontoret kan for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler om bygning og utstyr eller om besigtelse antages at ville lede til ubillighet, indrømme fritagelser for reglerne befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet til at foreta, idet dog de interesserte, som dermed maatte være misfornøiet, har adgang til at kræve forandringen forelagt Kongen til stadfæstelse.

19 janr.

Tabel til omsætning

av damptryk i engelske pund (lbs.) pr. engelsk □"
til kilogram (kg.) pr. kvadratcentimeter (cm.²).

lbs. pr. □"	Kg. pr. cm. ²	lbs. pr. □"	Kg. pr. cm. ²	lbs. pr. □"	Kg. pr. cm. ²
1	0,0703	155	10,90	280	19,68
2	0,1406	160	11,25	285	20,04
3	0,2109	165	11,60	290	20,39
4	0,2812	170	11,95	295	20,74
50	3,51	175	12,30	300	21,09
55	3,87	180	12,65	305	21,44
60	4,22	185	13,01	310	21,79
65	4,57	190	13,36	315	22,14
70	4,92	195	13,71	320	22,50
75	5,27	200	14,06	325	22,85
80	5,62	205	14,41	330	23,20
85	5,97	210	14,76	335	23,55
90	6,33	215	15,11	340	23,90
95	6,68	220	15,47	345	24,25
100	7,03	225	15,82	350	24,61
105	7,38	230	16,17	355	24,96
110	7,73	235	16,52	360	25,31
115	8,08	240	16,87	365	25,66
120	8,44	245	17,22	370	26,01
125	8,79	250	17,58	375	26,36
130	9,14	255	17,93	380	26,71
135	9,49	260	18,28	385	27,07
140	9,84	265	18,63	390	27,42
145	10,19	270	18,98	395	27,77
150	10,55	275	19,33	400	28,12

Plakat

26 janr.

angaaende forandring i plakat av 28 oktober 1876, indeholdende bestemmelser om fredning av sæl i Nordishavet.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

I kraft av lov om fredning av sæl i Nordishavet av 18 mai 1876 § 1 bestemmes herved, at plakat av 28 oktober 1876 for aaret 1909 skal lyde saaledes:

»Paa havstrækningen mellem 67° og 75° nordlig bredde og mellem 5° østlig og 17° vestlig længde fra Greenwich meridian skal det være besætning paa norsk skib og enhver norsk undersaat forbudt at dræpe eller fange sæl, klapmyds derunder ikke indbefattet, tidligere paa aaret end 1 april«.

Hvorefter alle vedkommende har at rette sig.

Git paa Kristiania Slot den 26 januar 1909.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Kongelig resolution

26 janr.

av 26 januar.

I henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtægter for kjøpstæderne meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av kjøpstaden Aalesunds formænd og repræsentanter under 3 september og 5 november 1908 fattede beslutning om vedtægt for bruk av motorvogn i nævnte kjøpstad:

§ 1. Ved motorvogn i nærværende vedtægt forstaaes ethvert kjøretøi, som til fremdrift — uten bruk av skinner — er forsynt med kraftmaskin, og som er bestemt til transport av personer eller gods.

§ 2. Inden byens grænser maa kun benyttes motorvogn, som enten i henhold til de for Romsdals amt gjældende vedtægter av amtmanden har erholdt tilladelse til kjørsel paa offentlige veier i amtet, eller som av stedets politimester er meddelt særskilt tilladelse til kjørsel i Aalesund.

Meddelt tilladelse kan naarsomhelst tilbakekaldes av den myndighet, som har meddelt samme.

26 janr. § 3. Den, som av politimesteren ønsker saadan særskilt tilladelse som i § 2 nævnt, har derom at indgi andragende ledsaget av oplysning om:

1. Motorsystemet (damp, elektricitet, bensin o. s. v.) samt fra hvilken fabrik vognen er levert.
2. Vognens største længde og bredde samt vegt (kfr. § 10). For vogner, der veier mer end 2500 kg., derhos opgave over maksimalbelastning pr. aksel.
3. I hvilket øiemed vognen agtes benyttet (egen bruk, passagerbefordring, godsbeffordring o. s. v.).

§ 4. Forinden den i § 3 omhandlede tilladelse gives, skal vognen være prøvet paa saadan maate, som politiet maatte bestemme.

Politiet kan ogsaa senere under særlige omstændigheter forlange vognen besigtiget.

De med besigtigelse og fornøden kontrol forbundne utgifter bæres av motorvognens eier.

§ 5. Tilladelsen meddeles i en dertil bestemt bok, der under driften skal have tilstede for til enhver tid paa forlangende av politiet at kunne forevises. I denne saavel som i den i § 7 omhandlede bok blir likeledes ny tilladelse eller besigtigelse at indføre.

§ 6. Hvis en motorvogn skifter eier, maa altid ny tilladelse indhentes.

§ 7. Den, som inden byens grænser vil benytte motorvogn, som er godkjendt til bruk av Romsdals amt, har, med mindre det gjælder enkelt tur eller gjennemfart til dampskibskai, uten unødig ophold at forevise den ham av Romsdals amt meddelte tilladelsesbok til paategning av politiet. Dette kan, naar særlige grunde gjør det tilraadelig, forlange besigtigelse efter § 4, 1ste led, paa eierens bekostning, likesom ogsaa ny besigtigelse senere under særlige omstændigheter paa samme maate kan iverksættes.

Den av amtet meddelte tilladelsesbok skal likeledes have tilstede under driften og naarsomhelst paa forlangende forevises politiet.

§ 8. Politiet kan bestemme, at motorvogner ikke skal benyttes i visse gater eller strøk av byen. Politiets bestemmelse kan indankes for magistrat og formandskap.

§ 9. Vognens maskineri skal med lethed kunne kontrolleres og maa være anordnet paa saadan maate, at passagerer, betjening eller trafikerende ikke utsættes for fare. Maskindelene maa være konstruert og funktionere saaledes, at der ikke utslipper noget stof, der kan foraarsake ildebrand eller eksplosion. Apparaterne maa desuten funktionere med mindst

mulig støi og larm, være sig ved utstrømmende damp, røk eller lignende. 26 janr.

§ 10. Vognens dimensioner og vekt maa i intet tilfælde overskride:

1. Bredde mellem dens mest fremspringende dele 1,85 meter.
2. Længde mellem dens mest fremspringende dele 4,70 meter.
3. Totalvegt med passagerer, gods og beholdninger 4000 kg.

§ 11. Hjulringene skal være flate og glatte og maa, hvor de berører gaten, være mindst 8 cm. brede, naar vognen lastet veier fra 500—2000 kg., og mindst 10 cm. brede, naar vognen lastet veier fra 2000—4000 kg.

Samme bredde (diameter) skal hjulringene ogsaa ha, hvis de bestaar av gummi eller lignende bløtt materiale, men behøver isaafald ikke at være flate eller glatte.

§ 12. Vognen skal være saaledes indrettet, at den kan kjøres i skarpe kurver og med lethet kunne vendes, og maa, naar den ulastet veier over 300 kg., kunne drives saavel forover som bakover.

§ 13. Enhver motorvogn skal være forsynt med:

1. 2 av hinanden uavhengig virkende bremseapparater, hvorav hvert enkelt skal ha saadan styrke, at vognen kan stanses med en bremse paa 2 vognlængder, selv om maskinen gaar med fuld kraft.
2. Klokke eller lur, hvormed lydelig signal kan gives.
3. 2 lygter — en paa hver side foran —, der viser sterkt, hvitt lys forover og til siden, samt en lygt bak, der viser rødt lys bakover.
4. En indretning, der kan forhindre, at uvedkommende kan igangssette vognen i førerens fravær.
5. Nummerskilt fæstet baktill paa vognen med angivelse av vognens registreringsnummer og hjemsted. Tal og bokstaver paa skiltet maa være henholdsvis mindst 12 og 6 cm. høie.
6. Endvidere kan politiet forlange, at vognen skal være forsynt med kontrolapparat til bestemmelse av kjørehastigheten samt stoppegaffel for vogner, der ulastet veier mer end 700 kg.

Stoppegaffelen skal kunne utløses og opheftes av vognføreren fra styrepladsen.

§ 14. De godkjendte motorvogner registreres paa politikammeret under fortløpende nr., forsaavidt de ikke før er registrert ved norsk amts- eller politikontor.

Ellers anmerkes i politiets registreringsprotokoll det vognen før givne nr. tillikemed andre fornødne data.

26 janr. § 15. Ingen maa kjøre en motorvogn medmindre han har erholdt politiets eller Romsdals amts tilladelse til at kjøre vedkommende vogn.

For at kunne erholde saadan tilladelse maa vedkommende ha førercertifikat, utstedt av norsk politimyndighet.

Certifikatet, der forsynes med førerens fotografi, skal stadig medbringes under farten for paa forlangende av politiets funktionærer til enhver tid at kunne forevises samme.

§ 16. Ønskes førercertifikat utfærdiget av Aalesunds politikammer, skal ansøkeren paa den maate, som politiet bestemmer, godtgjøre, at han har fuld forstaaelse av vognens maskineri, og at han har tilstrækkelig øvelse til hurtig og sikkert at manøvrere vognen.

§ 17. Personer under 21 aar kan ikke erholde førercertifikat. For at kunne erholde tilladelse til at kjøre motorvogn, bestemt for offentlig passagertrafik, utkræves, at vedkommende er 25 aar.

§ 18. Certifikatet kan av politiet naarsomhelst tilbakekalles. Vognføreren blir straks at fjerne fra vognen, saafremt han viser sig beruset i tjenesten.

§ 19. Vognen skal være konstruert saaledes, at føreren ikke hindres i sin utsigt over veien. Under farten skal kjøreren iagttå den største forsigtighet og er i det hele underkastet de for kjørende gjældende love og bestemmelser.

Naar kjørende, ridende, hester eller kreaturer møtes eller skal passeres, skal føreren i tide signalisere. Viser dyrene tegn til skræk, eller hvis de møtende derom gjør tegn, varsler ved rop eller lignende, skal farten sagtnes og eventuelt vognen — likesom efter omstændighetene ogsaa maskinen — helt stanses, indtil vedkommende er i betryggende avstand.

Unødig signalisering er forbudt, navnlig skal det saavidt mulig undgaaes at benytte trompet eller klokke i det øieblik, kjøretøier, hester eller kreaturer passeres.

§ 20. Inden byens grænser maa ikke kjøres hurtigere end en hest i raskt trav eller 15 km. i timen.

§ 21. Politiet har naarsomhelst adgang til at kontrollere kjørehastigheten.

§ 22. Under kjørselen maa føreren ikke forlate sin plads eller overlate styringen til nogen anden, der ikke har førercertifikat, og heller ikke forlate vognen under stansning, medmindre han har tat alle fornødne forføyninger til forebyggelse av eksplosion, ubetimelig igangsættelse og lignende. Det er likeledes forbudt at la den paa vognen virkende motor arbeide, naar føreren forlater vognen.

§ 23. Uten særskilt tilladelse av politiet maa tilhænger-vogn ikke anvendes.

§ 24. Motorvognen maa paa offentlig gate kun holde paa 26 janr. steder, hvor den ikke stanser færdslen, og stedse saa langt til siden av kjørebanen som mulig. Den maa ikke stanse paa den ene side av gaten, naar et andet kjøretøi holder paa den like overfor liggende del av gatens anden side. Ved større ansamlinger av mennesker eller kjøretøier skal den holde efter politiets nærmere anvisning og ved avgang følge den av dette betegnede vei og orden.

§ 25. Paa strækninger, hvor utsigten ikke er fri, i svinger og om gatehjørner, utover sterkere stigninger, i gateskjæringer og sterkt befærdede gater, veier eller pladser og ved kjørsel over broer samt ut og ind ad porter eller andre utkørsler fra gaarder eller tomter maa den største forsigtighet iagttages og farten reduceres efter omstændighetene helt ned til menneskeskritt.

I mørke og taake skal vognens samtlige lygter være tændt, og maa da kjøres langsomt og stadig signaliseres med klokke eller lur.

Under sedvanlige veirforhold skal lygterne tændes ved mørkets frembrud.

§ 26. Kjørsel maa ikke foregaa paa fortaag eller gangsti. Vognen skal under kjørslen saavel ved dreining om gatehjørner som langs efter gaterne holde sig til høire side av kjørebanen og skal vike av til høire for kjørende og ridende, som den møter. Den maa ikke kjøres mot eller ind i liktog, processioner eller troppeavdelinger, men har at vike avveien for saadanne.

§ 27. Indtræffer ulykkestilfælde, som er foranlediget ved eller staar i forbindelse med bruk av motorvagner, skal føreren straks stanse, paa forlangende opgi navn og bopæl og om fornødent hjelpe vedkommende skadelidte. Derhos skal føreren straks avgi melding derom til politiet og snarest mulig sørge for, at den almindelige færdsel ikke hindres.

§ 28. Overtrædelse av denne vedtægt straffes efter straffelovens § 339,2, forsaavidt ingen anden strengere lov bestemmelse kan bringes i anvendelse.

Kongelig resolution

26 janr.

av 26 januar.

Den av Eid herredsstyre under 17 august 1908 besluttede lukningsvedtægt for utsalgssteder i Eid herred, Romsdals amt, stadfæstes, dog med en enkelt forandring.

Den approberte vedtægt er saalydende:

26 janr. § 1. Herredets utsalgssteder skal holdes lukket alle søn- og helligdage samt hverdage efter kl. 10 eftermiddag.

Gjældende helligdagslovgivning kommer iøvrig til anvendelse.

§ 2. Overtrædelse av denne vedtægt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

§ 3. Nærværende vedtægt træder i kraft en maaned, efterat den har erholdt stadfæstelse.

26 janr.

Kongelig resolution

av 26 januar.

Den av Risør bystyre under 29 december 1908 besluttede lukningsvedtægt for utsalgssteder i Risør stadfæstes, dog med en enkelt forandring.

Den approberte vedtægt er saalydende:

§ 1. Samtlige handlende og næringsdrivende, der har butik eller utsalgssted i Risør, skal holde sin butik eller sit utsalgssted lukket i tiden fra kl. 7¹/₂ aften til kl. 7¹/₂ morgen. Lørdag og dagen før helligdag fra kl. 9 aften til kl. 7¹/₂ næste virkedags morgen.

17 mai lukkes kl. 3 eftermiddag. Julaften lukkes kl. 6 aften (se lov av 14 juli 1897).

Undtat fra vedtægten er de 6 sidste virkedage før julaften.

§ 2. Undtat fra nærværende vedtægts bestemmelser er: apotek, baker- og konditorutsalg, barberstuer, melkehandlere, kjøt- og grønthandlere, blomsterhandlere samt haandverkere, som udelukkende forhandler eget arbeide, likesom forretninger, som udelukkende forhandler tobak og cigarer.

§ 3. Overtrædelse av denne vedtægt straffes efter loven (kfr. straffelovens § 339, 2).

§ 4. Denne vedtægt træder i kraft 1 — en — maaned, efterat den har erholdt kongelig stadfæstelse.

26 janr.

Kongelig resolution

av 26 januar.

I henhold til § 14 i lov om fiskerier i Nordlands og Tromsø amter av 3 august 1897 bestemmes som gjældende indtil videre:

1. At paabudet i nævnte lovparagrafs 1ste passus om, at alle fiskeredskaper undtagen stængenot inden midnat før

søn- og helligdage skal være optat av sjøen, ikke skal være 26 janr. gjældende for Vega herred, Nordlands amt.

2. At det under skreifiske i nævnte herred skal være forbudt paa søn- og helligdag, langfredag og 2den paaske- dag herfra undtat, at utsætte i sjøen fiskeredskeer til fangst av skrei.

Kongelig resolution

26 janr.

av 26 januar.

I medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsættes for et tidsrum av 5 aar følgende fredningsbestemmelser for fiskeriet i Mørkevandet i Rovde, Vannelven og Volden herreder i Romsdals amt:

1. I tiden fra og med 15 juli til og med 14 oktober skal alt fiske være forbudt.
2. Det skal til enhver tid være forbudt at anvende andre redskaper end stang.
3. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.

Kongelig resolution

26 janr.

av 26 januar.

I medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 forbydes for et tidsrum av 5 aar at anvende garn og andre bundne redskaper til fiske i følgende vand i Evenes herred, Nordlands amt:

Nautaavandet, Kirkehaugvandet, Paalvandet, Svanvandet og i den del av Langvandet, der ligger inden Evenes herred.

Overtrædelse av denne bestemmelse er belagt med straf.

Kongelig resolution

26 janr.

av 26 januar.

I medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 forbydes indtil videre, dog ikke lenger end for et tidsrum av 5 aar, i tiden fra og med 1 juli til og med 31 oktober at fange eller dræpe fisk i Brødrevandet i Ulstein herred, Romsdals amt.

Overtrædelse av denne bestemmelse er belagt med straf.

26 janr.

Kongelig resolution

av 26 januar.

I medhold av lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. av 8 april 1905 § 5, jfr. § 39, bestemmes, at paa sjøstrækningen i Romsdals amt fra og med gaarden Varvik i Tingvold til grænsen mellem Øre og Gjennæs herreder ved gaarden Blakstad maa kastenot ikke brukes nærmere kilenot, lakseværp eller lignende redskap eller krokarn, der staar til fangst av laks eller sjøørret, end 200 meter paa redskapets fangstside. Dog skal dette forbud ikke være til hinder for notkast efter sild, makrel og sei eller for fiske, der foregaar paa fiskerens egen grund.

Overtrædelse av dette forbud er belagt med straf.

26 janr.

Kongelig resolution

av 26 januar.

I medhold av lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av Os herredsstyre i Søndre Bergenhus amt under 19 oktober 1908 fattede beslutning i følgende form:

1. Anvendelse av pigtraadgjærde skal være forbudt i Os herred undtagen hvad angaar den øverste, i en høide av mindst 1,10 meter anvendte, traad, dog saaledes at gjærde langs offentlig vei, naar pigtraad heri anvendes, skal være placert i mindst 1 — en — meters afstand fra veikanten.
2. Overtrædelse av disse bestemmelser er belagt med straf.
3. Den av Os herredsstyre i møte 29 august 1899 fattede beslutning, stadfæstet ved kongelig resolution av 2 december s. a., sættes herved ut av kraft.

Utgiver: Fred. T. Salicath.